

عفو بین الملل و عرصه سوم

بیانیه مطبوعاتی

04 آوریل 2011
(15 فروردین ماه 1390)

ایران: خطر نابودی سازمان های مستقل جامعه مدنی

امروز دو سازمان غیر دولتی؛ عفو بین الملل و عرصه سوم از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ایران خواستند که پیش نویس طرحی را در مجلس به چالش بکشند که بر مبنای آن امتیاز ثبت همه سازمان های غیر دولتی فعال در ایران عملاً لغو خواهد شد.

بر اساس این طرح همه سازمان های غیردولتی که خواهان ادامه فعالیت و یا شروع به کار هستند باید توسط ساختار نظارتی جدیدی که اعضای آن وابسته به وزارت اطلاعات و بسیج هستند، تأیید شوند و تصمیم های اساسی در فعالیت های اجرایی همه سازمان های غیر دولتی توسط این ساختار جدید گرفته شود.

عفو بین الملل و عرصه سوم بر این باورند که طرح "تاسیس و نظارت بر فعالیت های سازمان های غیردولتی" ضربه ای است که با آن میخ دیگری بر تابوت حق آزادی انجمن و تشکل ها در ایران کوبیده می شود.

سازمان های بسیار متنوعی از جامعه مدنی در ایران؛ از محیط زیست و زنان گرفته تا خیریه ها و سازمانی هایی که برای معلولین و انجمن های حرفه ای و کارفرمایی فعالیت می کنند، با این طرح مخالفت کرده و فعالانه از نمایندگان مجلس خواسته اند تا از تصویب این طرح به شکل کنونی آن خودداری کنند.

کلیات این طرح بدون رعایت امور حقوقی و قانونی مجلس شورای اسلامی، پس از دو بار مطرح شدن در صحن علنی مجلس شورای اسلامی بتصویب رسیده است و بررسی جزئیات آن برای بعد از تعطیلات نوروزی برنامه ریزی شده است.

عرصه سوم این طرح را بطور کامل تحلیل کرده و گزارش آن تحت عنوان "خطر قانونی کردن طرحی که جامعه مدنی را جوانمرد می کند" در آذرماه 1389 منتشر شد.¹ بر اساس این تحلیل، طرح جدید، قدرت انحلال همه سازمان های غیر دولتی را به تشکیلات غیر پاسخگوی جدیدی تحت عنوان "هنیت عالی نظارت بر فعالیت های سازمان های غیر دولتی" واگذار می کند.

هنیت عالی نظارت بر فعالیت های سازمان های غیردولتی که ریاست آن بر عهده وزارت کشور است، دربرگیرنده نمایندگانی از قوه قضائیه، وزارت اطلاعات، وزارت امور خارجه، سازمان اوقاف و امور مساجد، و بسیج است و

¹ جزئیات تحلیل این طرح را در این پیوند ببینید: <http://www.arsehsevom.net/fa/archives/300>

در آن تنها حضور یک نماینده از سازمان های غیردولتی پیش بینی شده است. هئیت نظارت همچنین نهایت اقتدار را بر هئیت مدیره سازمان های غیر دولتی اعمال می کند، توزیع منابع میان سازمان های غیر دولتی را در اختیار می گیرد، و این طرح هر گونه نظارت و نقد دولت و نهادهای وابسته به آن را منع می کند. هر سازمان غیردولتی که مایل به ارتباط با سازمان های بین المللی و یا هر نوع مشارکتی در فعالیت های بین المللی است، باید قبل از هر گونه اقدامی از این هئیت نظارت مجوز دریافت کند.

عفو بین الملل و عرصه سوم اعلام کردند که بنظر می رسد که طرح تاسیس و نظارت بر فعالیت های سازمان های غیر دولتی ناقوس مرگ جامعه مدنی را در ایران به صدا در می آورد. جامعه مدنی ایران از زمان به قدرت رسیدن احمدی نژاد در سال 1384 تحت فشارهای شدیدی قرار گرفته است. از آن زمان تاکنون فعالان جامعه مدنی بخاطر فعالیت های مدنی خود با آزار و اذیت، تهدید و بازداشت روبرو شده اند و سازمان های آن ها عموماً بدون حکم دادگاه بسته شده اند. برخی از این فعالان جامعه مدنی به احکام درازمدت حبس و یا شلاق محکوم شده اند، و بسیاری دیگر از ترس جان خود و با بی میلی کشور را ترک کرده اند.

عفو بین الملل و عرصه سوم اظهار تاسف می کنند که همزمان با این امر که جامعه بین المللی با تصویب گزارشگر ویژه آزادی تشکل و تجمع مسالمت آمیز در پانزدهمین نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل، اهمیت آزادی تشکل و انجمن را به رسمیت شناخته است، مقامات ایرانی نهایت تلاش خود را برای محدود کردن حقوق اولیه آزادی انجمن و تشکل بکار می برند.

زمینه های قبلی

آزادی تشکل و انجمن در ماده 22 میثاق بین المللی حقوق سیاسی و مدنی که ایران نیز یکی از امضاء کنندگان آن است، تضمین شده است. در این ماده تاکید شده است که "هر کسی حق آزادی تشکل و انجمن با دیگران را بنفع خود دارد که این حق دربرگیرنده حق تشکیل اتحادیه های کارگری هم هست."

عفو بین الملل یک جنبش جهانی است که بیش از سه میلیون حمایت کننده، عضو و فعال در بیش از 150 کشور و سرزمین دارد که این افراد برای پایان دادن به تجاوزهای شدید به حقوق بشر مبارزه می کنند. چشم انداز عفو بین الملل این است که هر فرد از همه حقوق تصریح شده در اعلامیه جهانی حقوق بشر و سایر معیارهای بین المللی حقوق بشر بهره مند شود. عفو بین الملل به هیچ دولتی، ایده نولوژی سیاسی، منافع اقتصادی یا مذهبی وابسته نیست و اساساً بودجه آن توسط اعضا و یا کمک های عمومی تامین می شود.

عرصه سوم سازمانی غیر دولتی و غیر انتفاعی است که در سال 1389 در آمستردام هلند با هدف ارتقاء و ترویج صلح، دموکراسی و حقوق بشر تشکیل شد. هدف این سازمان کمک به ظرفیت سازی فعالان و سازمان های جامعه مدنی و ترغیب به توسعه یک فضای پرشور و نیرومند برای فعالیت ها و اقدامهای مدنی است. همکاری میان سازمان های جامعه مدنی برای ایجاد یک جنبش حقوق مدنی سیاسی همبسته و قوی که بتواند رشد کند و موفق شود، اهمیت اساسی دارد. عرصه سوم امیدوار است که به کانونی برای سازمان ها و فعالانی تبدیل شود که برای دستیابی به هدف آزادی، دموکراسی و صلح با یکدیگر همکاری می کنند. عرصه سوم مایل به بسط همکاری ها با سازمان های جامعه مدنی ایرانی و بین المللی است.

برای اطلاعات بیشتر با دفتر مطبوعاتی عفو بین الملل در لندن، انگلستان، تماس بگیرید:

تلفن: +44 20 7413 5566

ایمیل: press@amnesty.org

وب سایت: www.amnesty.org

آدرس: دبیرخانه امور بین الملل، عفو بین الملل

1 Easton St., London, WC1X 0DW, UK

سهراب رزاقی، عرصه سوم

تلفن: +31 650457367
ایمیل: sohrab.razaghi@arsehsevom.net
وب سایت: <http://www.arsehsevom.net/>
آدرس: هلند ، آمستردام

De Wittenstraat 25, 1052 AK Amsterdam, The Netherlands